

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบรรยาย ในการวิเคราะห์พฤติกรรมของพยาบาล
ขณะมีการปฏิสัมพันธ์กับผู้ป่วย ในโรงพยาบาลสังกัดกรุงเทพมหานคร

ประชากร

ประชากร คือ พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยอายุรกรรม ในโรงพยาบาล
สังกัดสำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 156 คน

ตัวอย่างประชากร

ตัวอย่างประชากรที่ใช้สำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ พยาบาลวิชาชีพจำนวน 30 คน ซึ่ง
มีคุณสมบัติดังนี้คือ

1. เป็นพยาบาลประจำการในหอผู้ป่วยอายุรกรรมชายและหอผู้ป่วยอายุรกรรมหญิง ใน
วชิรพยาบาล โรงพยาบาลกลาง โรงพยาบาลตากสิน และโรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์
2. เป็นผู้ที่ยินดีให้ผู้วิจัยติดตามเพื่อสังเกตพฤติกรรม ขณะมีการปฏิสัมพันธ์กับผู้ป่วยที่มี
ลักษณะตรงตามเกณฑ์ ในช่วงเวลาของการสังเกตที่กำหนดไว้ คือ ตั้งแต่เวลา 8.00-16.00 น.

การเลือกตัวอย่างประชากรที่ขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 1) เข้าพบหัวหน้าพยาบาลของโรงพยาบาลทั้ง 4 แห่ง คือ วชิรพยาบาล โรงพยาบาล
กลาง โรงพยาบาลตากสิน และโรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์ เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ ขั้นตอน
การศึกษา และวิธีเก็บรวบรวมข้อมูล อีกทั้งขอรายชื่อของพยาบาลวิชาชีพที่เป็นพยาบาลประจำ
ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยอายุรกรรม ทั้งอายุรกรรมหญิงและอายุรกรรมชายทุกหอผู้ป่วย

2) เมื่อได้รายชื่อพยาบาลมาแล้ว ผู้วิจัยจะทำการติดต่อกับพยาบาลเหล่านั้นทุกคนเป็นการส่วนตัว เพื่อขอความร่วมมือในการวิจัยครั้งนี้ โดยผู้วิจัยจะแจ้งวัตถุประสงค์ของวิธีการวิจัย และวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล มีจำนวนพยาบาลที่ยินดีให้ความร่วมมือในการวิจัยครั้งนี้ทั้งสิ้นจำนวน 68 คน

3) นารายชื่อพยาบาลที่ยินดีให้ความร่วมมือในการวิจัยมาลุ่ม โดยการจับฉลากให้ได้รายชื่อพยาบาลที่เป็นตัวอย่างประชากรจำนวนทั้งสิ้น 30 คน เป็นพยาบาลจากวชิรพยาบาลจำนวน 13 คน โรงพยาบาลกลางจำนวน 6 คน โรงพยาบาลตากสินจำนวน 6 คน และจากโรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์จำนวน 5 คน ซึ่งทั้งหมดเป็นพยาบาลในหอผู้ป่วยอายุรกรรมชายจำนวน 12 คน อายุรกรรมหญิงจำนวน 18 คน

ลักษณะของผู้ป่วยที่พยาบาลมีการปฏิสัมพันธ์ด้วยจะเป็นผู้ป่วยที่ต้องการการดูแลระดับต่ำ (minimal-care) เช่น ผู้ป่วยต้องการการสังเกตเพียงเล็กน้อย ผู้ป่วยในระยะพักฟื้น หรือที่อยู่ในโรงพยาบาลเพื่อรอการวินิจฉัยบางอย่าง เป็นต้น (Warstler, 1974)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 2 ชุด คือ 1. แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมของพยาบาลขณะมีการปฏิสัมพันธ์กับผู้ป่วย 2. คู่มือการวิเคราะห์พฤติกรรมของพยาบาล ซึ่งมีขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบเครื่องมือดังนี้ คือ

ชุดที่ 1. แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมของพยาบาลขณะมีการปฏิสัมพันธ์กับผู้ป่วย ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1.1 ศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ เอกสาร บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของพยาบาลในการให้การพยาบาลแก่ผู้ป่วย การวิเคราะห์การติดต่อสื่อสาร (Transactional analysis) และทฤษฎีการติดต่อสื่อสาร (Communication Theory)

1.2 ทำการสังเกตพฤติกรรมและการแสดงออกของพยาบาลต่อผู้ป่วย ขณะ

ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยอายุรกรรม

1.3 นำข้อมูลที่ได้จากข้อ 1.1 และ 1.2 มารวบรวม สร้างข้อความที่แสดงถึงพฤติกรรมที่พยาบาลแสดงออกขณะมีการปฏิสัมพันธ์กับผู้ป่วย ซึ่งก็คือภาวะบุคลิกภาพของพยาบาลนั่นเอง ออกเป็น 5 ลักษณะ คือ

1.3.1 ภาวะความเป็นพ่อแม่แบบเข้มงวด

1.3.2 ภาวะความเป็นพ่อแม่แบบช่วยเหลือ

1.3.3 ภาวะความเป็นผู้ใหญ่

1.3.4 ภาวะความเป็นเด็กที่ปรับตัว

1.3.5 ภาวะความเป็นเด็กตามธรรมชาติ

1.4 นำลักษณะพฤติกรรมของพยาบาลทั้ง 5 ลักษณะ คือ ภาวะความเป็นพ่อแม่แบบเข้มงวด พ่อแม่แบบช่วยเหลือ ภาวะความเป็นผู้ใหญ่ ภาวะความเป็นเด็กที่ปรับตัวและความเป็นเด็กตามธรรมชาติ มาจำแนกออกเป็นพฤติกรรมย่อยที่สามารถสังเกตได้ทั้งพฤติกรรมที่เป็นคำพูดและไม่ใช่คำพูด ซึ่งเครื่องมือที่สร้างขึ้นมีลักษณะดังนี้ เป็นแบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรม มีข้อความที่แสดงลักษณะพฤติกรรมการสื่อสารของพยาบาลรวมทั้งสิ้น จำนวน 100 ข้อแบ่งออกเป็น ด้านกิริยาท่าทาง จำนวน 40 ข้อ ด้านการแสดงออกของสีหน้าและสายตา จำนวน 10 ข้อ ด้านคำพูดและน้ำเสียงจำนวน 50 ข้อ

การตรวจสอบความตรงของแบบสังเกตพฤติกรรม

1. นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางการพยาบาล ทั้งทางด้านการศึกษาและบริการจำนวน 11 ท่าน (รายชื่ออยู่ในภาคผนวก ก) ในการตรวจสอบความถูกต้อง และความครอบคลุมของเนื้อหาทั้งทางด้านการใช้ภาษาและลักษณะกิริยาท่าทางที่แสดงถึงพฤติกรรมของพยาบาลในภาวะบุคลิกภาพลักษณะต่าง ๆ อีกทั้งความเหมาะสมของพฤติกรรมย่อยในแต่ละภาวะบุคลิกภาพที่ถือเป็นเกณฑ์ในการตัดสินพฤติกรรมของพยาบาล

2. ให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาว่าในสถานการณ์การพยาบาลต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ พยาบาลควร
จะแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมในภาวะบุคลิกภาพแบบใด ซึ่งจากความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ 8 ใน 10
ท่าน พิจารณาเห็นว่า

2.1) ในสถานการณ์การซักถามอาการเจ็บป่วยหรือการพูดคุยเรื่องการดำรงชีวิต
ประจำวัน พฤติกรรมของพยาบาลควรแสดงออกในภาวะความเป็นผู้ใหญ่ และอาจแสดงออกในภาวะ
ความเป็นพ่อแม่แบบช่วยเหลือด้วย

2.2) ในสถานการณ์การให้การพยาบาลตามแผนการรักษา พฤติกรรมของพยาบาล
ควรแสดงออกในภาวะความเป็นพ่อแม่แบบช่วยเหลือ

2.3) ในสถานการณ์การดูแลเกี่ยวกับสุขวิथाส่วนบุคคล พฤติกรรมของพยาบาล
ควรแสดงออกในภาวะความเป็นพ่อแม่แบบช่วยเหลือ

2.4) ในสถานการณ์การให้ความรู้ด้านสุขภาพ พฤติกรรมของพยาบาลควรแสดง
ออกในภาวะความเป็นผู้ใหญ่

3. เมื่อได้รับเครื่องมือที่แก้ไขคืนจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 11 ท่านแล้ว ผู้วิจัยจะนำเอาข้อ
คิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 11 ท่านนั้นมาเปรียบเทียบกัน ถือเอาความเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิที่เห็น
ตรงกันในแต่ละข้อ โดยใช้เกณฑ์ร้อยละ 80 นั่นคือ ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรงกัน 9 ท่าน
ในจำนวน 11 ท่าน

4. ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่ได้รับการแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้สังเกตพฤติกรรมของพยาบาลขณะ
มีการปฏิสัมพันธ์กับผู้ป่วย จำนวน 4 คู่ แล้วนำมาปรับปรุงภาษาที่ใช้และความเป็นไปได้ในการสังเกต
ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

เมื่อผ่านขั้นตอนทั้งหมดดังกล่าวแล้ว ผู้วิจัยจะได้เครื่องมือสำหรับการสังเกตพฤติกรรม
ของพยาบาลขณะมีการปฏิสัมพันธ์กับผู้ป่วย ดังนี้คือ

ส่วนที่ 1 สถานภาพส่วนบุคคลของพยาบาล ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์
ในการปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยอายุรกรรม

ส่วนที่ 2 เป็นแบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการทางซ้ายมือเป็นที่ว่างสำหรับใส่เครื่องหมาย ด้านขวามือมีข้อความที่แสดงลักษณะพฤติกรรมของพยาบาลรวมทั้งสิ้น จำนวน 65 ข้อ แบ่งออกเป็นด้านกิริยาท่าทาง จำนวน 26 ข้อ ด้านการแสดงออกของสีหน้าและสายตา จำนวน 7 ข้อ ด้านคำพูดและน้ำเสียงจำนวน 32 ข้อ (ดูรายละเอียดภาคผนวก ค)

จุดที่ 2. คู่มือการวิเคราะห์พฤติกรรมของพยาบาลขณะมีการปฏิสัมพันธ์กับผู้ป่วย ประกอบด้วยพฤติกรรมต่าง ๆ ที่แสดงออกถึงภาวะบุคลิกภาพแต่ละแบบ รวมทั้งเกณฑ์การตัดสิน ดังต่อไปนี้

พฤติกรรมที่แสดงถึงภาวะความเป็นพ่อแม่แบบเข้มงวด มีจำนวน 13 ข้อ

พฤติกรรมที่แสดงถึงภาวะความเป็นพ่อแม่แบบช่วยเหลือ มีจำนวน 13 ข้อ

พฤติกรรมที่แสดงถึงภาวะความเป็นผู้ใหญ่ มีจำนวน 13 ข้อ

พฤติกรรมที่แสดงถึงภาวะความเป็นเด็กที่ปรับตัว มีจำนวน 13 ข้อ

พฤติกรรมที่แสดงถึงภาวะความเป็นเด็กตามธรรมชาติ มีจำนวน 13 ข้อ

การตรวจสอบความเที่ยง

การตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. คัดเลือกผู้ช่วยวิจัยซึ่งเป็นพยาบาลวิชาชีพ
2. ให้ผู้ช่วยวิจัยศึกษารายละเอียดเครื่องมือ ประมาณ 1 อาทิตย์
3. ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยร่วมกันอภิปรายเครื่องมือทุกฉบับ เพื่อให้เกิดความเข้าใจการใช้เครื่องมือที่ถูกต้องตรงกัน

4. นัดหมายเวลา และสถานที่ที่จะทำการสังเกต โดยผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยจะต้องไปสังเกตพร้อมกัน ในสถานการณ์เดียวกันและสังเกตการปฏิสัมพันธ์ของพยาบาลกับผู้ป่วยคู่เดียวกัน

5. ภายหลังจากการสังเกตแต่ละครั้ง ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยจะบันทึกผลการสังเกตลงใน

แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมของพยาบาลขณะมีการปฏิสัมพันธ์กับผู้ป่วย

6. ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยทำการสังเกตพฤติกรรมของพยาบาลขณะมีการปฏิสัมพันธ์กับผู้ป่วย จำนวน 14 ครั้ง (14 ปฏิกริยาสัมพันธ์) จากพยาบาลวิชาชีพ จำนวน 7 คน

7. จากผลการสังเกตของผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย ในแบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมของพยาบาลขณะมีการปฏิสัมพันธ์กับผู้ป่วย จำนวน 14 ครั้ง นำมาหาความเที่ยงของการสังเกต โดยใช้สูตรของ Polit and Hungler (1987)

$$\text{ความเที่ยงตรงของการสังเกต} = \frac{\text{จำนวนการสังเกตที่เหมือนกัน}}{\text{จำนวนการสังเกตที่เหมือนกัน} + \text{จำนวนการสังเกตที่ต่างกัน}}$$

จากการคำนวณ ได้ค่าความเที่ยงของการสังเกตเท่ากับ .91 (ดูรายละเอียดการคำนวณในภาคผนวก ข.)

การรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยจะทำการสังเกตพฤติกรรมของพยาบาลขณะมีการปฏิสัมพันธ์กับผู้ป่วย ในหอผู้ป่วย อายุรกรรม โดยใช้วิธีการสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participant observation) โดยมีเหตุผลว่า การสังเกตแบบมีส่วนร่วมนี้จะทำให้ผู้ถูกสังเกตไม่รู้ว่าพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่งของตนกำลังถูกสังเกต ทำให้พฤติกรรมที่เกิดขึ้นเป็นไปตามธรรมชาติ และจะไม่ได้รับผลกระทบจากการปรากฏตัวของผู้สังเกต ยิ่งผู้สังเกตสามารถเข้ากับกลุ่มได้มากเพียงใด พฤติกรรมของกลุ่มยิ่งเป็นธรรมชาติเพียงนั้น

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ขั้นตอนเตรียมการ

1.1 ขออนุมัติจากผู้อำนวยการบริหารพยาบาล โรงพยาบาลกลาง โรงพยาบาลตากสิน

และโรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์ เพื่อเข้าไปร่วมปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยอายุรกรรมที่พยาบาล ผู้ได้รับการคัดเลือกเป็นผู้ถูกส่ง เกิดเหตุการณ์ปฏิบัติงานอยู่ โดยผู้วิจัยจะทำหน้าที่ช่วยเหลือและมี ส่วนร่วมในการปฏิบัติการพยาบาลอย่างตามความเหมาะสม เช่น ช่วยแจกอาหาร แจกยา ช่วย ดูแลด้านสุขวิทยาของผู้ป่วย พูดคุยกับผู้ป่วย เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อเป็นการสร้างสัมพันธภาพกับพยาบาล และผู้วิจัยเองก็ได้รับความคุ้นเคยกับสถานที่และแนวทางการปฏิบัติของแต่ละแห่ง โดยผู้วิจัยจะใช้ เวลาสำหรับการเข้าร่วมปฏิบัติงานกับพยาบาลกลุ่มตัวอย่างก่อนเก็บข้อมูลจริงทั้งสิ้น 4 สัปดาห์ โรงพยาบาลละ 1 สัปดาห์ และในโอกาสที่ผู้วิจัยได้หาข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของ พยาบาล และบันทึกไว้เป็นรหัส เช่น $N_1, N_2, N_3, N_4, \dots, N_{30}$

1.2 สํารวจตารางเวลาการปฏิบัติงานของพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในช่วงเวลา ของการสังเกต ซึ่งกำหนดไว้ระหว่าง 8.00-12.00 น. และ 13.00-16.00 น. และจัด ตารางวันเวลาสำหรับการสังเกตพฤติกรรมของพยาบาลกลุ่มตัวอย่างภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยจะทำการสังเกตพฤติกรรมของพยาบาลขณะมีการปฏิสัมพันธ์กับผู้ป่วยที่มีลักษณะตรงตามเกณฑ์ ที่กำหนดไว้ คือมีการปฏิสัมพันธ์กับผู้ป่วยที่ต้องการการดูแลในระดับที่สามารถกระทำการดูแลตนเอง และมีปฏิสัมพันธ์กับพยาบาลได้ในสถานการณ์การพยาบาลดังต่อไปนี้ 1.2.1 การซักถามอาการหรือ ความก้าวหน้าของการเจ็บป่วยและการพูดคุยในเรื่องการดำรงชีวิตประจำวัน 1.2.2 การให้การ พยาบาลตามแผนการรักษา 1.2.3 การดูแลเกี่ยวกับสุขวิทยาส่วนบุคคล 1.2.4 การให้ความรู้ ด้านสุขภาพอนามัยหรือการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติตนเป็นรายบุคคล

1.3 คัดเลือกผู้ป่วยในแต่ละหอผู้ป่วยทั้งผู้ป่วยชายและหญิง ที่มีลักษณะตรงตาม เกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ เป็นผู้ป่วยที่สามารถกระทำการดูแลตนเองและมีปฏิสัมพันธ์กับพยาบาลได้

2. ขั้นตอนในการสังเกต

2.1 ผู้วิจัยทำการสังเกตพฤติกรรมของพยาบาลขณะมีการปฏิสัมพันธ์กับผู้ป่วยในหอ ผู้ป่วยอายุรกรรม ตามลำดับที่จัดไว้ในข้อ 1.2 โดยไม่บอกรายละเอียดของพฤติกรรมที่จะทำการ สังเกตให้พยาบาลที่ถูกละเมิดทราบ ผู้วิจัยจะเริ่มทำการสังเกตเมื่อ พยาบาลเข้าไปพูดคุยหรือ

ปฏิบัติการกิจกรรมการพยาบาลตามสถานการณ์ที่กำหนดไว้ โดยผู้วิจัยจะเข้าไปช่วยเหลือในกิจกรรมนั้นแต่เพียงเล็กน้อย ไม่รบกวนต่อการสังเกตหรือการแสดงออกของพฤติกรรมของพยาบาล ส่วนกิจกรรมที่ไม่ต้องการความช่วยเหลือ ผู้วิจัยจะอยู่ในที่ที่เหมาะสมสามารถได้ยินคำสนทนาและเห็นพฤติกรรมได้อย่างชัดเจน โดยไม่รบกวนต่อการปฏิบัติพยาบาล เมื่อพยาบาลกลับออกมาจากผู้ป่วยถือว่าสิ้นสุดการสังเกต 1 ครั้ง ผู้วิจัยจะทำการบันทึกเวลาที่ใช้การปฏิสัมพันธ์แต่ละครั้งลงในรูปแบบบันทึกด้วย

การบันทึกพฤติกรรมนี้ผู้วิจัยจะทำการบันทึกเมื่อพยาบาลมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ป่วยที่มีลักษณะตรงตามเกณฑ์ โดยไม่กำหนดจำนวนครั้งของการมีปฏิสัมพันธ์และจำนวนผู้ป่วย พยาบาลสามารถมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ป่วยที่มีลักษณะตรงตามเกณฑ์ได้ทุกคน แต่ปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นระหว่างพยาบาลกับผู้ป่วยแต่ละคนจะต้องไม่ซ้ำในสถานการณ์เดียวกัน ถ้าปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นซ้ำในสถานการณ์การพยาบาลเดิมในผู้ป่วยคนเดียวกัน ผู้วิจัยจะไม่ทำการบันทึก

2.2 ผู้วิจัยบันทึกการสังเกตลงแบบสังเกตทันทีภายหลังสิ้นสุดการสังเกตแต่ละครั้ง เพื่อหลีกเลี่ยงการบันทึกจากความจำ

2.3 การสังเกตครั้งต่อไป จะเริ่มต้นเมื่อการบันทึกการสังเกตในครั้งก่อนเสร็จสิ้นแล้ว เมื่อสังเกตครั้งต่อไปก็จะปฏิบัติดังเช่น ข้อ 2.1, 2.2 ใหม่ ทำการสังเกตเช่นนี้เรื่อยไปจนครบทุกสถานการณ์การพยาบาล คือ พยาบาลกลุ่มตัวอย่างจะต้องมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ป่วยในสถานการณ์การพยาบาลเกี่ยวกับการซักถามอาการหรือความก้าวหน้าของการเจ็บป่วย การให้การพยาบาลตามแผนการรักษา การดูแลเกี่ยวกับสุขวิथाส่วนบุคคล และการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติตนเป็นรายบุคคล

2.4 การสังเกตครั้งต่อ ๆ มา จะเริ่มทำตั้งแต่ 2.1-2.3 จนสามารถสังเกตพฤติกรรมของพยาบาลขณะมีการปฏิสัมพันธ์กับผู้ป่วยได้ครบตามจำนวนพยาบาล 30 คน และพยาบาลมีการปฏิสัมพันธ์กับผู้ป่วยครบในทุกสถานการณ์การพยาบาล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่วันที่ 2 ธันวาคม 2534 ถึงวันที่ 30

มกราคม 2535 สังเกตพฤติกรรมของพยาบาลจำนวน 30 คน จำนวนครั้งของการปฏิสัมพันธ์
233 ครั้ง และจำนวนผู้ป่วยที่พยาบาลมีการปฏิสัมพันธ์ด้วยมีจำนวน 170 คน

3. การวิเคราะห์พฤติกรรม

นำข้อมูลที่ได้จากการสังเกตพยาบาลกลุ่มตัวอย่างแต่ละคน ในแต่ละสถานการณ์การพยาบาลมาวิเคราะห์พฤติกรรมของพยาบาลขณะมีการปฏิสัมพันธ์กับผู้ป่วย โดยใช้คู่มือการวิเคราะห์พฤติกรรมของพยาบาลและหลักเกณฑ์ในการตัดสินพฤติกรรม ว่าพฤติกรรมที่พยาบาลแสดงออกขณะมีการปฏิสัมพันธ์กับผู้ป่วยในแต่ละสถานการณ์การพยาบาลนั้น พยาบาลมีภาวะบุคลิกภาพแบบใด บันทึกผลการวิเคราะห์พฤติกรรมลงในแบบสรุปผลการสังเกตพฤติกรรมของพยาบาลขณะมีการปฏิสัมพันธ์กับผู้ป่วย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ดังต่อไปนี้คือ

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของพยาบาล วิเคราะห์เป็นค่าความถี่และร้อยละ
2. พฤติกรรมของพยาบาลขณะมีการปฏิสัมพันธ์กับผู้ป่วยในแต่ละสถานการณ์ วิเคราะห์เป็นค่าความถี่และร้อยละ
3. พฤติกรรมของพยาบาลขณะมีการปฏิสัมพันธ์กับผู้ป่วย มีความสัมพันธ์กับสถานการณ์การพยาบาลหรือไม่ และมีความสำคัญมากน้อยเพียงใด ใช้การวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ทดสอบค่า χ^2

$$\text{สูตร } \chi^2 = \frac{(O-E)^2}{E} \quad (\text{บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2531})$$

- เมื่อ O = ความถี่ที่แจกแจงได้
 E = ความถี่ที่คาดหวังหรือที่กำหนด
 N = จำนวนรวม

และหาความสัมพันธ์โดยหาค่าสัมประสิทธิ์ความมีเงื่อนไข (Contingency coefficient)

สูตร $C = \sqrt{\frac{\chi^2}{\chi^2 + N}}$ (ราไพ สุขสวัสดิ์ ๓ อุดยธา, 2526)

การตีความ $0 \leq C \leq 0.77$

$C = 0$ หมายความว่า x และ y ไม่ขึ้นต่อกัน

$C = 0.77$ หมายความว่า x และ y มีความสัมพันธ์กันอย่างสมบูรณ์

$0 < C < 0.77$ มีความหมายตามความใกล้หรือไกล $0, 0.77$

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย